

Nebra

Nebra je nebeský kotúč zobrazujúca Mesiac, Slnko a hviezdy (Plejády). Je to najstaršie známe zobrazenie kozmu.

Nebeský disk bol nájdený nedaľeko mesta Nebra, podľa ktorého aj dostal meno, ktoré leží nedaľeko pohoria Mittelberg, na kopci Borothen. Táto oblasť v minulosti pravdepodobne slúžila ako observatórium pre ľudí tej doby.

Disk bol nájdený 4.júla 1999, avšak do odborných kruhov sa dostal až v roku 2002. Bronzový disk počas 3 rokov nešetrného zaobchádzania utrpel množstvo škod.

Pravosť disku bola dokázaná prostredníctvom prírodovedeckých testov. Vek disku sa dá dobre určiť vďaka spolunálezom, ktorých doba vzniku bola určená približne 1600 p.n.l. a tým sa stal najstarším pokusom človeka o zobrazenie oblohy.

Disk je starý 3600 rokov. Má 32 cm v priemere a váži približne 2 kilogramy. Mal povodne fialovo-modrý nádych, čo spôsobilo, že meď bola vystavená reakcii s pokazenými vajcami a toto spôsobilo vyššie zmienené sfarbenie. Meď použitá na výrobu disku pochádza z východných Álp.

Disk je dôležitý nielen z hľadiska archeologického, ale aj astronomického a dejín náboženstva.

O astronomický výklad sa pokúsil Wolfhart Schlosser, ktorý hovorí, že ostatné hviezdy okrem Plejád sú nepodstatné. Viac ohnutý oblúk medzi dvoma postrannicami bol na základe archeologických prieskumov označený ako loď (slnečná bárka). Pravekí ľudia nevedeli pochopiť, ako je možné, že Slnko zapadá na západe a znova potom vychádza ráno na východe. Vysvetľovali si to slnečnou bárkou, ktorá preváža Slnko. Zobrazenie bárky na disku potvrdilo religionistom náboženské predstavy rozšírené aj v Škandinávii, ale aj v Egypte v dobe bronzovej. 2 bočné objekty, z ktorých sa zachoval len jeden. Prvý oblúk predstavujú ohraničenie priestoru v ktorom vychádza slnko od 21. júna do 22. decembra. To isté platí pre ľavý oblúk, ale pre jeho západy. Kosáčik je interpretovaný ako pribúdajúci mesiac. Kruh v strede bude najskor asi spln mesiaca, druhá možnosť je, že to je Slnko, avšak Plejády nikdy neboli pri Slnku viditeľné, preto sa vedci prikláňajú k názoru, že je to spln Mesiaca. Nebra je prvým dokazom takýchto náboženských predstáv v strednej Európe.

Archeológovia držali tento nález v tajnosti, aby predišli masovému prehladávaní náleziska. Disk je v súčasnosti v bezpečí v múzeu v Halle...teda teraz je vystavený v múzeu vo Viedni.

Meller, Harald (Hrsg.) 2004: Der geschmiedete Himmel. Die weite Welt im Herzen Europas vor 3600 Jahren, Stuttgart.